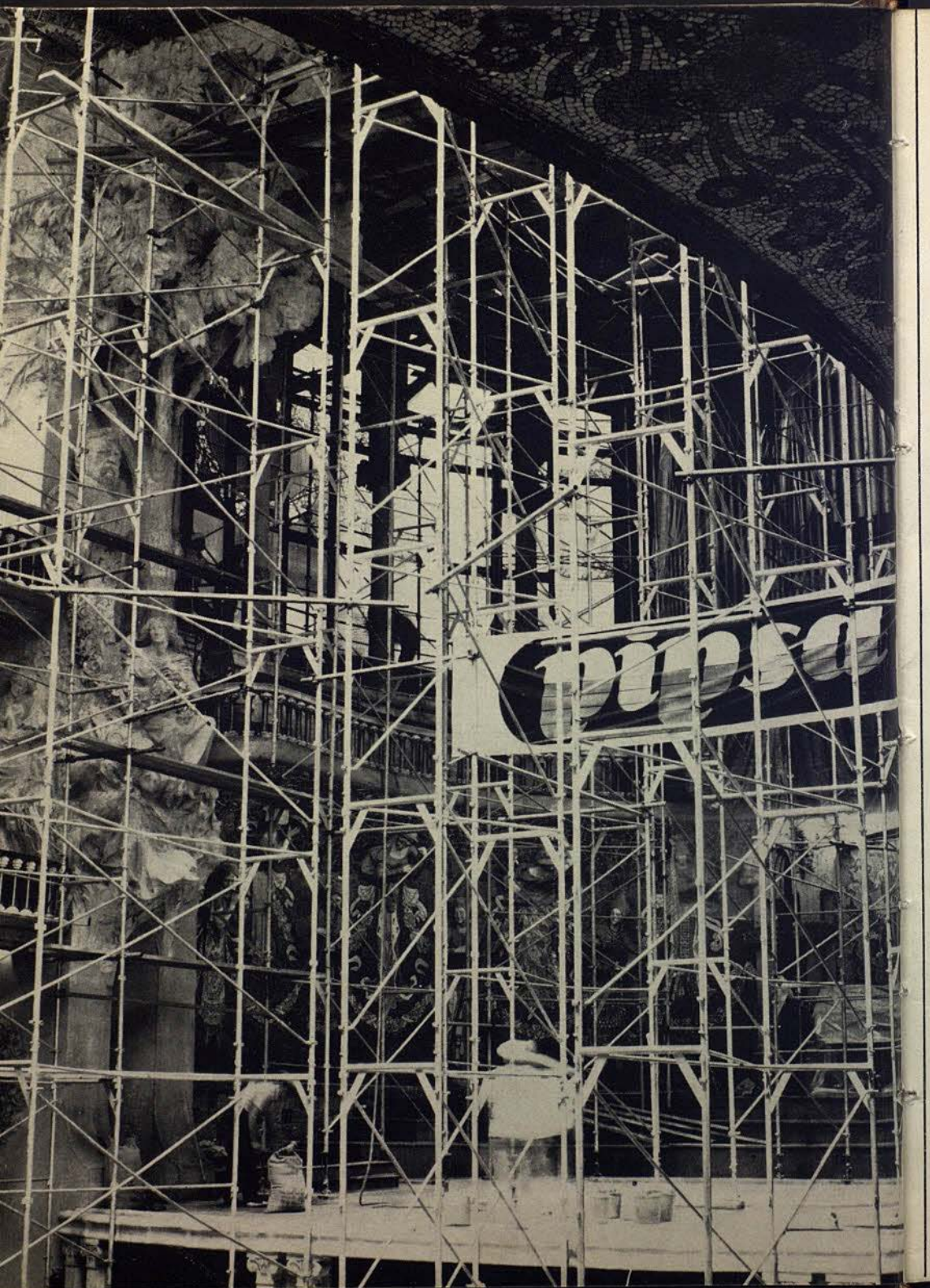

GUIA MUSICAL 1972
• 73

LA RESTAURACIÓ DEL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

La restauració del Palau de la Música, declarat no fa gaire Monument Artístic Nacional, era absolutament indispensable i urgent. Com més s'hagués tardat a fer-la, molts més deterioraments s'haurien acumulat en aquesta gran mostra del modernisme, i moltes més haurien estat les dificultats per a la reparació. Es per tot això que la Direcció General de Belles Arts i la Comissaria General del Patrimoni Artístic a petició de l'Orfeó Català s'ha fet càrrec de les obres de reparació i neteja que s'estan fent sota la direcció dels arquitectes Joan Bassegoda i Noll i Jordi Vilardaga i Roig, amb la col·laboració de diverses empreses i artesans. L'Ajuntament de Barcelona col·laborarà també des d'ara a la conservació del Palau, tot i que requerirà un pressupost anual important.

Criteri seguit: El propòsit d'aquesta gran tasca ha estat de reintegrar el Palau tant com fos possible a les seves qualitats originals. Ha calgut aixecar capes de pintura que amb els anys havien estat aplicades a paraments, columnes, estucats, etc., i procedir a una escrupolosa i molt respectuosa neteja; tot això ha descobert elements decoratius que romanien invisibles: ceràmiques, mosaics i estucs escampats per tot l'edifici.

Curs de les obres: Ja està acabada la Sala, l'hemicicle, escales, vestíbuls, Sala d'assaigs, Sales de descans, bar i departaments adjacents a tot això. Però continuen les obres en altres departaments, com són escales interiors, arxiu, oficines, biblioteca, etc. I s'inicien els treballs de l'exterior, tasca extraordinàriament delicada i costosa per tal com representa no solament la neteja total de l'edifici, que no s'havia fet mai, sinó també i sobretot la reparació dels paraments, la reposició de ceràmiques, vidres, mosaics, escultures i de tot allò integrat en les dues excepcionals façanes amb les nombroses variants de plans, nivells, terrasses, galeries i balcons, que tot plegat constitueix una riquesa d'artesanía gairebé desconeguda que ara es posarà totalment en valor.

Mosaics de l'interior: Els situats en els murs i paviments del vestíbul i del replà del primer pis eren en gran part destruïts, i també

el gran escut de l'Orfeó col·locat a la porta del carrer d'Amadeu Vives. Sortosament han pogut ser arreglats del tot, i precisament pel senyor Bru, nét de don Lluís Bru, que l'any 1908 fou l'autor d'aqueixos mosaics. Convé remarcar que gràcies a la previsió de la família Bru s'han pogut aplicar peces del mateix origen que les utilitzades l'any 1908 i que eren guardades curosament per a aquesta possible restauració, que ha arribat 64 anys després de la construcció.

Ceràmiques: Apareixen totalment canviades de color en procedir-se a la seva neteja. Moltes d'elles no s'havien netejat des del 1908 i l'enfosquiment era tan acusat, que apareixien com grises i terroses, quan en realitat eren, i són ara, blaves, rosades, grogues, verdes i d'altres colors. Les peces i capitells escampats per tot l'edifici han estat, doncs, netejats fins que han recobrat llur qualitat original, i, les que eren trenca-des han estat substituïdes per altres que es conservaven al Palau o que han estat cuites novament. Tot això ha permès de descobrir a les voltes, sostres i parets de l'edifici una sèrie de motius ornamentals que eren gairebé imperceptibles per l'acció del temps.

Escultures i pedres: Tota la pedra de l'edifici s'ha netejat per procediments idonis que han hagut de ser diversos segons com eren les pedres, perquè s'ha trobat que foren utilitzats materials de procedència molt diversa i de qualitats molt diferents. Aquesta operació en els grans grups escultòrics de la Sala, i en els plafons situats als vestíbuls, replans i escales, i en altres departaments del Palau, ha estat una de les més laborioses, però s'ha assolit un resultat excel·lent: ara es podran apreciar en llur total bellesa, que sorprendrà si hom recorda l'aspecte que tenien amb la pols i la patina sobre seu.

Pintura: Els paraments i voltes de la Sala de Concerts, això com les parets de tot l'edifici han estat pintats amb els colors que s'han pogut trobar com originals.

Vidres: L'element vidre i vidrieria és un dels més importants; és aquí on hom ha necessitat la delicada intervenció dels artesans del vidre per tal de reparar tot el dany que havia sofert la gran claraboia central i els amples finestrals que formen els laterals de la Sala a cada planta, integrats, en gran part, per vidres emplomats sobre els quals l'acció del temps havia esdevingut totalment destructura.

Aquesta tasca és molt lenta i ha estat realitzada ja en bona part dels finestrals, però encara resten per acabar els d'un lateral del segon pis que han de ser muntats amb els mateixos vidres i dibuixos originals, però amb un emplomat totalment nou. Ha estat també molt difícil la substitució dels vidres llisos i rosats, que són d'importació i pràcticament fabricats exclusivament per al Palau.

Balustres: S'han substituït o col·locat novament els balustres que faltaven a cada una de les plantes de l'edifici: són un element essencial de la decoració de Domènech i Montaner en construir-lo.

Estucats: L'obra que s'està realitzant revela que molts paraments estucats l'any 1908 havien estat tapats o repintats en les successives reformes del Palau. Ara alguns s'han pogut fer tornar a llur estat primitiu i podran apreciar-se en diversos sectors: Sala Lluís Millet, mur posterior de l'hemicicle, escales, sòcols sota les llotges de platea, etcètera.

Orgue: S'està procedint també a la reparació total de l'orgue de la sala de concerts,

per encàrrec de la Comissaria General de la Música, de la Direcció General de Belles Arts. Les obres, iniciades durant aquests dies, duraran encara alguns mesos, ja que la restauració afecta a la totalitat del mecanisme i de l'estructura. S'ha projectat una consola mòbil, molt adequada, i necessària en una sala de concerts.

Treballar pel Palau: Aquesta gran obra restauradora ha revelat com les empreses, els artesans, industrials i operaris senten l'orgull de treballar pel Palau: ho han demostrat prou amb l'estimació i la cura amb què operen i vencen les moltes dificultats que comporta una obra d'aquesta mena en la qual s'han invertit fins ara més de dos mesos i que continuarà potser durant dos mesos més, fins que s'acabi la neteja i restauració de les façanes i d'alguns elements complementaris de l'interior.

Col·laboració de la Banca de Barcelona: La Direcció General de Belles Arts ha pres a càrrec seu tot el que representa estructura i artesanía de l'edifici, és a dir, allò que constitueix el monument. Però no li correspon tot el que afecta a l'ús i servei a què és destinat l'edifici: concerts, actes culturals i docents, projeccions musicals, conferències, etc. Per tant, l'Orfeó Català ha hagut de preveure la substitució o reparació d'aquells elements —tapisseries, mobles, catifes, cortinatges, instal·lació elèctrica i tot el que fa referència a serveis públics— totes elles obres de cost elevat per a les quals la Banca de Barcelona ha promès la seva valuosa col·laboració.

PROCES TECNIC EN ELS TREBALLS DE RESTAURACIO

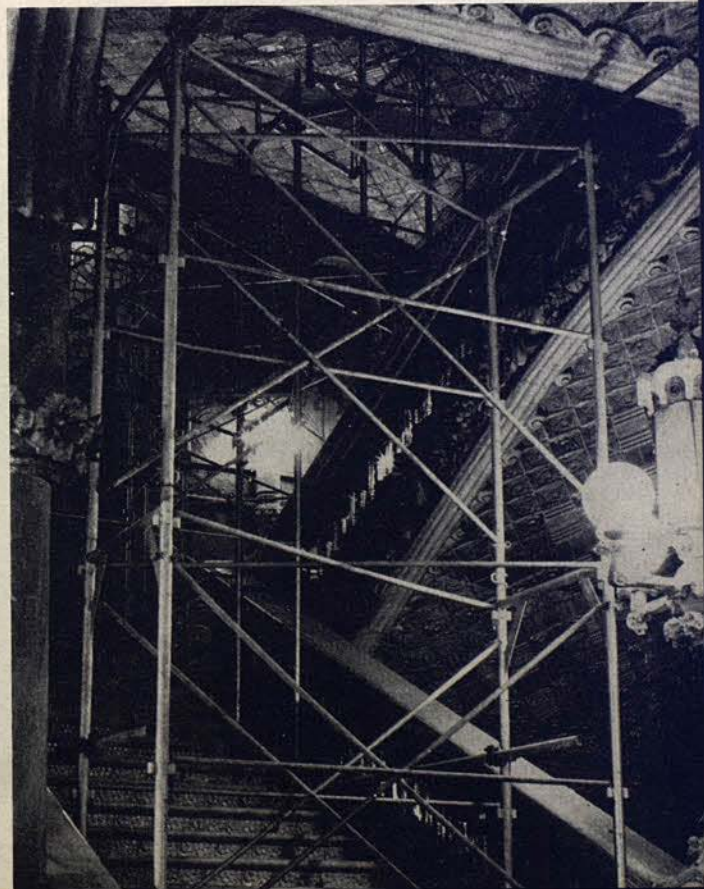
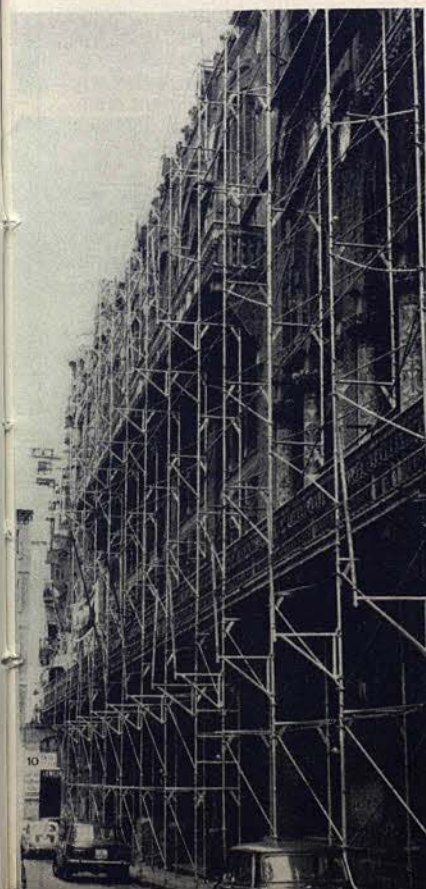
La restauració del Palau de la Música Catalana ha plantejat nombrosíssims problemes d'ordre tècnic i humà; un d'ells, trobar uns col·laboradors idonis per a cadascuna de les especialitats.

La idea rectora va ser, des del començament, de recuperar el màxim d'elements originals que el temps i l'ús haguessin malmès. Per tant, foren estudiats a fons, no sols l'edifici del Palau, sinó les obres de Domènech i Montaner que tenim a la nostra ciutat. Aquesta peregrinació ciutadana a les manifestacions arquitectòniques del modernisme barceloní va constituir el millor —i imprescindible— bagatge per a abordar amb garantia absoluta l'obra de restauració del Palau de la Música Catalana. Després de les proves inicials en diferents punts del Palau, fou elaborat un extens informe tècnic, base del criteri a seguir. Sortosament, on semblava que es trobarien més dificultats —sobre tot en mosaics i vidrieres artístiques— que-

dava en part solucionat en poder comptar amb industrials i artesans que havien col·laborat assiduament en els treballs de conservació i reforma que s'han anat fent d'ençà de la construcció de l'edifici.

La tasca es dividí en diferents fases: la primera, que abraçava tot l'interior de l'edifici públic; la segona, que incloïa els serveis privats i els d'escena; la tercera, els locals de l'Orfeó Català; i la quarta, tots els exteriors de façanes, patis i terrats.

De tota manera, en presentar acabada la sala de descans i el bar del segon pis, es veié ben clar que una neteja a fons prepararia amb èxit totes les superfícies a tractar. Aquesta neteja, en les superfícies de ceràmica i vidre, no presentava gaires dificultats, gràcies a l'estat actual de perfecció dels detergents i al fet d'haver usat uns productes adequats a les primeres proves, ja que es va començar amb detergent sense escuma a base d'amoniac, després d'una

bona neteja amb força aigua. Aquesta neteja va descobrir desperfectes del tot invisibles abans, a les superfícies de ceràmica, tan abundants en el recinte del Palau. Com que ja s'havia previst per als exteriors la regeneració dels acabats d'aquesta ceràmica a base de pintura de poliuretans, van començar a utilitzar-se a l'interior amb resultats satisfactoris. Per al canvi de les peces en els sostres i els frisos d'impossible regeneració, pel seu estat, es va acudir a l'Escola de Ceràmica de Manises, per a la seva recreació; tant la direcció com el professorat de l'Escola han posat el màxim interès en aquesta col·laboració.

A la pedra, i a causa de les seves diverses dureses i qualitats, i per les superfícies tantes vegades pintades, és on han sorgit més dificultats, ja que les peces són sovint barrejades. Això va obligar a revisar la previsió general de neteja química amb àcids per a adaptar-se a les necessitats reals.

La boca de l'escenari, de pedra artificial, amb els grups escultòrics i els busts de Beethoven i Clavé, i els cavalls que adornen el recinte general, havien estat pintats diverses vegades amb pintura de silicat i darrerament amb pintures plàstiques. Això darrer va provocar un xic de desànim perquè hom dubtava de poder-la eliminar satisfactòriament sense alterar l'estat de la pedra; de tota manera, i després de diverses proves, es va córrer el risc; el resultat és a la vista. El procés seguit ha estat: a) neteja de la pols acumulada, a base de bufador-aspirador; b) rentada profunda amb un preparat a base de perborat, metasilicat, sosa, amoniac i acètic, i última esbandida; c) raspallat manual de les superfícies planes; d) burinada dels treballs escultòrics, i e) protecció final amb oli de silicones.

Hom bandejà el projecte inicial de picar els sòcols interiors i exteriors de pedra natural, perquè no responia del tot a l'esperit d'aquesta restauració i pel bon resultat obtingut en les proves amb neteja química i detergents. També, en els arcs tudor del segon pis i els elements petris de l'escala i el vestíbul, el preparat abans esmentat ha donat resultats satisfactoris. I les proves efectuades al grup al·legòric de Blay en l'angle de les façanes, són positives.

Als llums artístics, una acurada neteja ha renovat colors i transparències i alhora ha

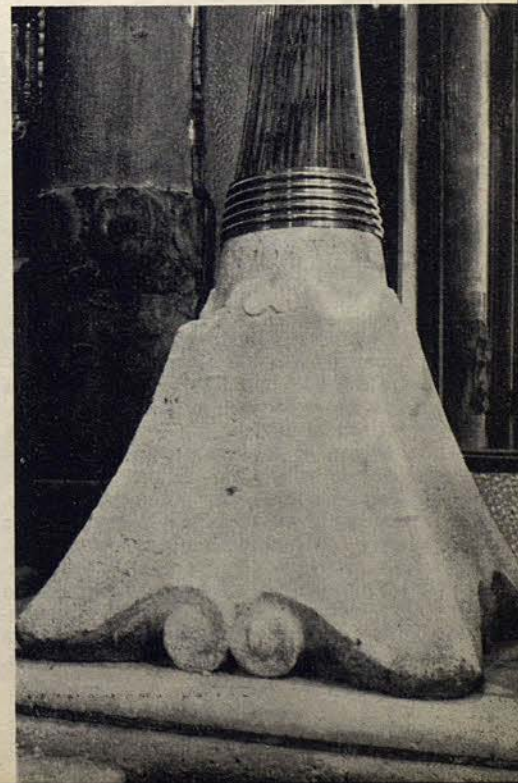
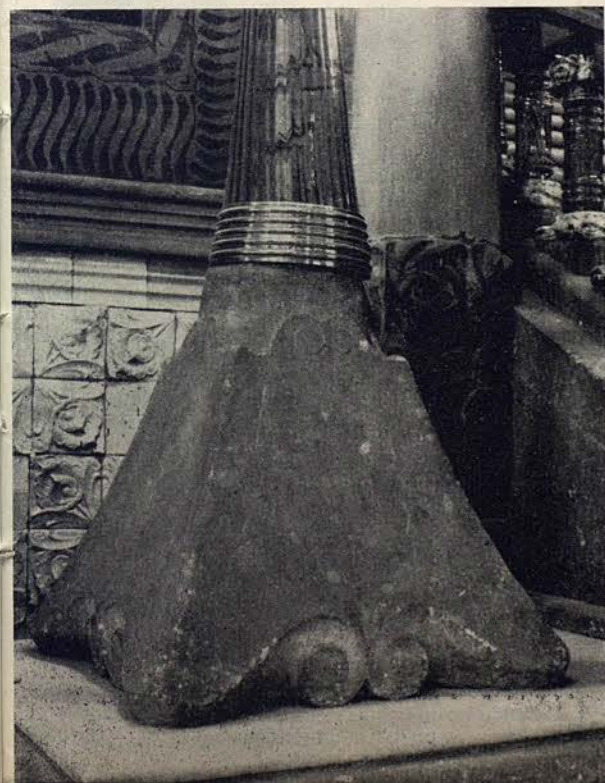
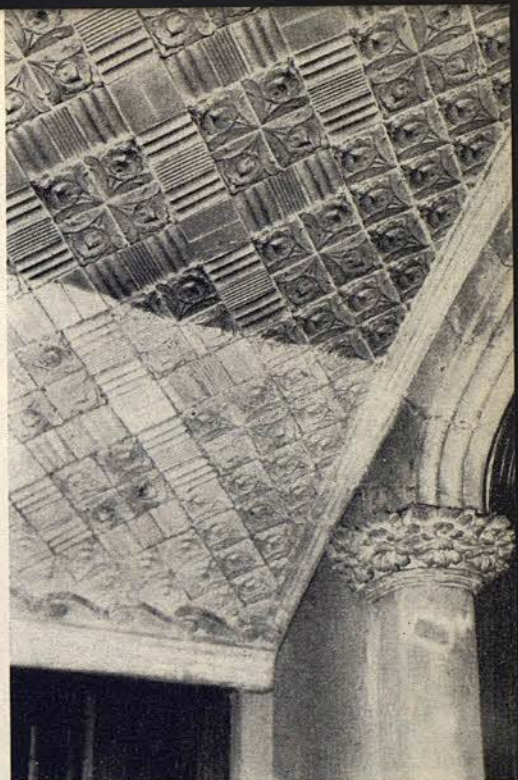
descobert peces trencades o en estat precari que ha calgut canviar per altres que hi havia a les reserves del Palau o que s'han trobat al mercat. Als estucs, abundants en els paraments de l'obra, s'ha procedit a una vigorosa neteja i a la regeneració dels colors originals a base de saboneta i cera.

Alguns —sortosament els més poc interessants i els paraments emblanquinats amb calç— pel mal estat en què estaven i per la baixa qualitat del substrat, ha calgut tractar-los amb pintures acríliques. Hem de destacar la recuperació de l'estuc de la Sala Millet, recobert durant dècades, i la de l'estuc que voreja el pati de butaques a la base de les llotges, que no hi ha ningú que recordi haver-ho vist mai.

Quant als mosaics anomenats romans o pompeians per llur tècnica i elaboració, poder comptar amb la col·laboració de l'empresa regida pel nét del constructor dels originals ha creat uns llaços no solament sentimentals sinó també sanguinis en aquesta restauració i la seva fidelitat amb els orígens.

Convé destacar també les dificultats que representen la restauració de les claraboies i les vidrieres artístiques, característiques de l'edifici, aquestes darreres veritables parets translúcides, clar precedent —segons els tècnics— dels actuals murs-cortina tan usats avui dia i que tanta personalitat donen al Palau. L'estat del plom en algunes i l'obligat canvi d'algunes peces de la fusteria dels finestrals obligaren a desmuntar-los i actualment estan en període de restauració, tasca molt lenta que ha fet impossible que estiguessin enllestits en aquesta data.

Tots els qui han intervingut en aquestes operacions han après i aprehès coses noves, han adquirit més experiència bevent en fonts tan originals; però potser la gran lliçó ha estat tornar a l'ús artesà de començaments de segle, haver tornat als mètodes ja oblidats dels oficis i gremis de tan llarga història al nostre país, i haver-ne tret profit, adaptant-los les tècniques i el sistema de treball actuals. Com a colofó, només s'ha de manifestar la general satisfacció pels treballs realitzats i el resultat de la restauració i neteja portada a terme; satisfacció que sens dubte es renovarà quan es doni per acabada aquesta restauració amb l'acabat dels treballs a realitzar als exteriors en la preparació dels quals es treballa actualment.

ORFEO CATALÀ

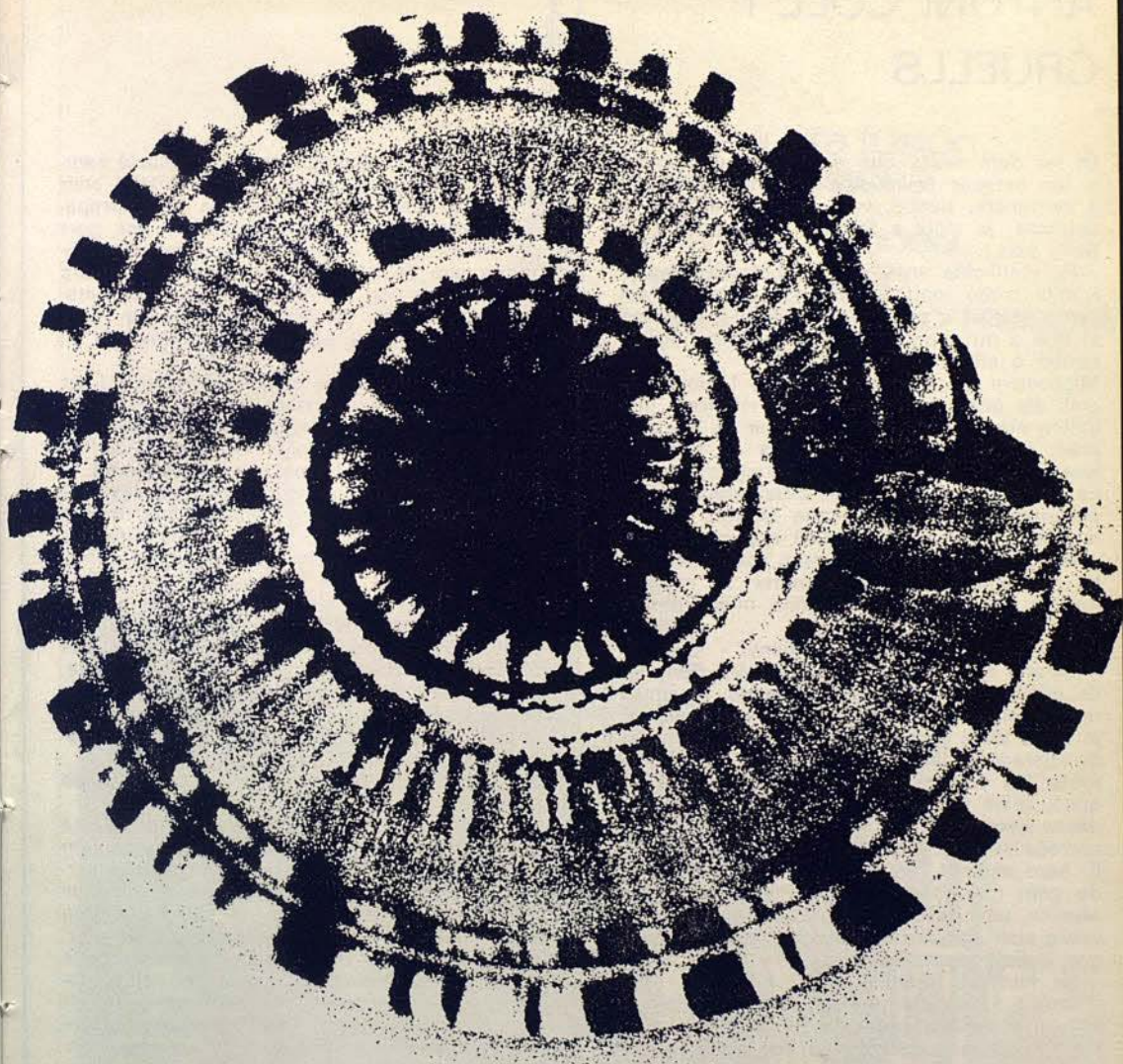
● Viu encara el record del memorable concert donat per l'Orfeo a Castelló d'Empúries (9 juliol), noves audicions de l'Orfeo han donat —i donaran— relleu a destacades efemèrides de sengles viles de Catalunya.

● El diumenge dia 1 d'octubre, i en commemoració del segon centenari de la construcció de l'església parroquial de St. Pere, l'Orfeo —sota la direcció del mestre Lluís Maria Millet— cantà a Torredembarra. Aquesta fou la primera vegada que l'Orfeo actuà a la important vila tarragonina que, juntament amb tota la comarca, acollí amb viva simpatia i mostres d'admiració la presència de la nostra entitat. La importància de l'audició tingué el contrapunt emotiu de desenrotllar-se en el mateix àmbit l'aniversari del qual era festejat. Un públic nombrosíssim seguí amb atenció i interès el curs de l'audició i obligà amb els seus aplaudiments a la repetició de diverses de les composicions interpretades. Aquest concert de l'Orfeo ha estat un dels actes més destacats d'entre els que s'han celebrat amb motiu de la commemoració abans esmentada.

● El dia 8 d'octubre, a l'església de St. Pere, de Figueres, l'Orfeo centrà un dels ac-

tes més importants dels que es venen desenrotllant en homenatge a Mn. Josep Maria Albert, organista de la dita parròquia i excel·lent compositor, el qual celebra les seves nocces d'or sacerdotals. L'última actuació de l'Orfeo a la capital de l'Empordà fou el dia 3 de maig de 1967, dins els actes de les Festes de la Santa Creu; anteriorment hi havia cantat el 4 de maig de 1919 i el 5 de novembre de 1899.

FELIP RUEDA I CLAVERO. — Víctima de penosa infermetat que la ciència no pogué vèncer, el dia 10 de setembre, a l'edat de 54 anys, deixà d'existir el qui fou meritíssim cantaire de l'Orfeo Català i membre de la Junta Directiva, amb el càrrec de Vocal Corista. Havia ingressat a la Secció de nois, l'any 1931, i a la d'homes el 1936. També a la Junta exercí el càrrec de Secretari II. Per la seva musicalitat i les condicions vocals, fou molt eficient en els rengles dels cantaires. Sentia un fervorós amor envers l'Orfeo, al servei del qual es lliurà amb entusiasme i abnegació. Havia format part de la Coral T. L. Victòria, que dirigia J. J. Llongueres. Comprensiu i atent amb tothom, era molt considerat i estimat. La seva pèrdua ha estat profundament sentida.

VIETA
és
ALTA FIDELITAT

ANTONI COLL i CRUELLS

Es un dels molts que es dedica plenament a fer estimar la música als infants. En té a centenars, també, vora seu al llarg de la setmana, ja sigui a l'Orfeó, als Escolapis, a Sant Just...

—Fa vint-i-cinc anys que m'hi dedico, saps? I m'hi trobo molt bé. Es per això que em sento obligat a pensar en com fer-ho perquè el que a mi m'agrada tant, la música, agradi també a ells.

M'enseny els llibrets, acolorits i simpàtics amb els quals ensenya notació rítmica i melòdica als menuts aprenents que té als vespres. Notes plenes de puntets de tots colors, de ratlles verticals, horitzontals; tot ple de la imaginació tan fèrtil dels infants, però encaminat a aconseguir que la part teòrica de l'aprenentatge no es faci mai pesada.

—No havia anat a cap curset abans del que he fet aquest estiu a Hongria. El mètode Kodaly, que no coneixia a fons, m'ha interessat moltíssim!

—On heu fet el curset, enguany?

—En una ciutat preciosa: Esztergom. Erem 67, de quasi tots els països europeus, especialment del centre i del sud. De Catalunya, jo sol i dues noies, una de Santander i una de Saragossa. L'organització ha estat perfecta. No obstant, el repartiment de les beques, m'ha fet la impressió d'una mica de desconeixement per part dels qui se n'encarregaven. Per exemple: entre tots els que hi hem assistit, érem un percentatge elevat de gent interessada per la Pedagogia de la Música, però n'hi havia que res no tenien a veure amb aquesta especialitat; químics, metges i d'altres professions.

—Us han fet treballar molt?

—Doncs... no, la veritat. I m'ha dolgut. M'hauria agradat més que el curs fos més intensiu, més aprofundit en les matèries. De 14 dies que durava el curset, hem tingut 15 hores de treball més els exercicis que hem vist fer a un grup d'infants, i els concerts als quals hem assistit. A més, excursions per tal de fer-nos conèixer el país. Però m'hauria agradat treballar més a fons tantes coses que m'han fet la sensació que, potser, se les guardaven una mica. Ha estat molt interessant veure com reaccionen els petits i no tan petits dins d'una classe de música... que poden fer en grups de 15! Si això fos possible aquí, a casa nostra! A més, ja fa tants anys que tot el país té l'educació general planificada per un igual, que, sobretot per part dels alts estaments, s'ha reconegut la importància de l'educació musical per a la més completa formació humana del

poble... Estic segur que una planificació semblant, portada a terme aquí, donaria amb el temps resultats inmillorables. Amb preparació adequada i total lliurament per part del mestre, els infants juguen amb les matèries que se'ls donen sense fer cap esforç a contraccor per assimilar els coneixements. —Veritablement, fa il·lusió veure com estimen i senten tot el que és música, tot el que és art...

—I especialment, tot el que és música i art del seu país, fins arribar gairebé a un «nacionalisme» quasi exacerbat, però mai refusant el que és estranger! A l'escola el noi es familiaritza amb tot el que és comú al folklore de la seva terra. Poc després, els grans compositors com Kodaly, Liszt, Bartok i d'altres, dins de les seves obres més importants, li fan adonar-se, en escoltar-les, que els temes que ell coneix des de la infantesa, formen els elements més importants de les grans obres simfòniques o pianístiques: l'estudiant, des de l'escola, surt preparat per ingressar, si és apte i convé, directament a un nivell de Conservatori superior, perquè tot el que faria en un d'elemental, ja ho té superat: ha començat a l'escola, al parvulari inclusiu!

—O sigui que hi has trobat moltes coses bones...

—I tant! Tot i no conèixer a fons massa metodologies, estic ben segur que tal com ho va planejar Kodaly i com ho duen a terme els seus alumnes i seguidors, poques modificacions cal fer allà on s'implanti. Ben segur que, en l'aspecte de música popular, per nosaltres no ens hi encaixa massa: ells tenen tantes melodies basades en el pentatònic! I les nostres són, diguem-ne, molt més riques en sons. Però hi ha moltes coses que, ja t'ho he dit, ben implantades, conduirien directament a adquirir uns coneixements comuns per tothom respecte a la música i a introduir, sense forçar res, els joves vers el perfeccionament en la tècnica d'un instrument.

I fins aquí la conversa. Amb tota mena d'apartats per a confrontar idees. A la fi, fem la mateixa feina i ens guia un mateix interès: fer que la música arribi més i més profundament a tots. I cercar, on calgui i com sigui, les maneres d'aconseguir-ho. I si no les trobem veurem d'inventar-les, però sempre fent el màxim esforç per tal que aquesta música que tanta companyia ens fa, sigui també l'amiga dels altres, començant pels nostres petits.

MARIA TERESA GIMENEZ

La más justa fusión
de arte e historia.

Un marco idóneo
para un nuevo
establecimiento musical.

JORQUERA PIANOS

PIANOS-ORGANOS-INSTRUMENTOS-EST. TÉCNICO

JORQUERA PIANOS

exposición y venta: Avda. CATEDRAL, 10 · Telf. 319 60 96
BARCELONA-3

talleres: COPONS, 2 · Telf. 222 77 74
BARCELONA-2

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Dissabte, 21 d'octubre del 1972, a les 10,15 de la nit

AUDICIÓ CORAL - SIMFÒNICA

de

HELIOGABALE

OPERA CATALANA

per a Orquestra Simfònica, Orgue, Cobla de Sardanes, Cors i Solistes
de

DÉODAT DE SÉVERAC

(en el Centenari del seu naixement)

ORQUESTRA SIMFONICA del GRAN TEATRE DEL LICEU

COBLA CIUTAT DE BARCELONA

Dir.: Josep Gonzalez

CORAL DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

Dir.: Josep M.ª Parellada

ORFEÓ LAUDATE

Solistes:

CECILIA FONDEVILA

Soprano

BARTOMEU BARDAGÍ

Tenor

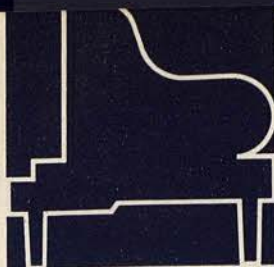
RAIMON TORRES

Bariton

Direcció:

ANGEL COLOMER I DEL ROMERO

Orgue electromagnètic PARI, cedit per «RODES» Avgda. Catedral, 6 i 8

LOS CONCIERTOS

● FESTIVAL INTERNACIONAL DE MUSICA EN BARCELONA.

— Como cada año, la temporada musical se ha iniciado bajo el signo del Festival anual organizado por Juventudes Musicales y patrocinado por el Ayuntamiento de nuestra ciudad. La perspectiva que ofrecen estos diez años constituye una brillantísima panorámica de obras e intérpretes. Los más destacados artistas de la actualidad mundial han pasado por nuestra sala de conciertos: orquestas, conjuntos, directores, formaciones de cámara, solistas vocales e instrumentales, etc. Asimismo, los compositores catalanes han tenido una brillante plataforma para el estreno de sus obras. En suma: el Festival Internacional ha significado una notable revitalización de la vida musical barcelonesa. Tras las brillantes audiciones inaugurales (Orquesta Filarmónica de Viena dirigida por Istvan Kertesz, recital por el pianista Alfred Brendel, sesión de música contemporánea por el Conjunt Català de Música Contemporània dirigido por José María Franco Gil, con la participación de la clavicembalista Maria Lluïsa Cortada y la soprano Jane Manning) el violinista Wolfgang Schneiderhan y la clavicembalista Isolde Ahlgrimm, ofrecen en dos sesiones (2 y 3 octubre) la integral de las sonatas de Bach para violín y clavicémbalo. El lied tendrá sus primeras audiciones con dos recitales de excepción: Irmgard Seefried, soprano, acompañada por Erik Werba (día 5 octubre) en un programa Brahms y Wolf; Evelyn Lear, soprano, también con Erik Werba (día 9 octubre), interpretará obras de Vivaldi, Mozart, Schumann, Beethoven, Wolf y Bizet. La primera intervención de la Orquesta Ciudad de Barcelona tendrá lugar el sábado día 7 de octubre; bajo la dirección de su titular, Antoni Ros Marbà, y con la colaboración de la pianista Eulàlia Solé y la soprano Evelyn Lear, serán interpretadas obras de Schönberg (Concierto para piano y orquesta), Strauss (Cuatro últimos Liedes) y Strauss (Las travesuras de Till Eulenspiegel). Al llegar a su mitad (día 11 octubre), el Festival contará con la presencia del admirado Cuarteto Parrenin que interpretará obras de Mozart (Cuarteto

en do mayor K. 466), Soler (Cuarteto, en estreno mundial) y Schönberg (Cuarteto), con la soprano María Carmen Bustamante. Hasta su conclusión (día 29 octubre), el Festival presentará sucesivas e importantes audiciones en los géneros sinfónico, lied y de cámara.

● ASOCIACION DE CULTURA MUSICAL.

— Como inicio de sus actividades para el presente curso, la Cultural ofrecerá a sus socios dos importantes conciertos los días 17 y 30 de octubre. El concierto inaugural, contará con la presentación de la famosísima Orquesta Filarmónica «Leos Janacek» de Ostrava, que, bajo la dirección del prestigioso maestro Otakar Trhlik, interpretará obras de Dvorak (Carnaval), Tchaikowsky (Concierto para piano y orquesta) —solista: Leonidas Lipovetsky— y Brahms (Sinfonía núm. 1). El director checo Josef Daniel tendrá bajo su mando a la mencionada Orquesta en su segundo concierto en nuestra ciudad (día 30 octubre); el programa estará integrado por «Carnaval romano», de Berlioz; «Concierto en sol menor para violín y orquesta», de Mozart —solista: Antonio Gorostiaga—; «Moldau» (de «Mi patria»), de Smetana, y «Taras Bulba», de Janacek. La presentación de la Orquesta Filarmónica «Leos Janacek» constituirá una auténtica revelación por su singular categoría, unánimemente admitida e incontestada por los principales centros musicales de Europa.

● ORFEO LAUDATE. — Tras el éxito de su interpretación en Ceret, el Orfeo Laudate dará una única audición en Barcelona de la ópera catalana «Heliogabale» del compositor Déodat de Séverac, de quien se conmemora el centenario de su nacimiento. En este concierto (día 21 octubre) intervendrán, además del Orfeo Laudate, la Orquesta Sinfónica del Gran Teatro del Liceo, la Còbra Ciutat de Barcelona, la Coral del Centre Excursionista de Catalunya y los solistas vocales Cecilia Fondevila, soprano; Bartomeu Bardagi, tenor, y Raimon Torres, bajo. Asumirá la dirección general el maestro Angel Colomer del Romero.

NOTICIAS Y COMENTARIOS

● **VICTORIA DE LOS ANGELES.** — La soprano catalana Victoria de los Angeles ha obtenido triunfos inenarrables en sus recientes actuaciones en Buenos Aires, San José de Costa Rica y Méjico. En cuantas partes actuó, la crítica destacó sobremedida su estilo inimitable, su honda musicalidad y las prodigiosas cimas de pureza expresiva a que ha llegado su arte depuradísimo. Tras una temporada de descanso Victoria de los Angeles tiene previstas actuaciones en Japón y Estados Unidos.

● **JOSEP MARIA COLOM.** — El pianista barcelonés Josep Maria Colom ha resultado vencedor del concurso nacional de piano «Paloma O'Shea de Botin» celebrado en Santander. El jurado estaba integrado por el profesor Schuchter, de Salzburgo; Fernando Pujol, catedrático del Conservatorio de Música de Madrid; el pianista montañés José Francisco Alonso; el director honorario del Conservatorio de Música de Santander, Carlos Rodríguez Cobo; y el actual director, que actuaba de presidente del tribunal, Manuel Valcárcel. Este galardón constituye un nuevo eslabón en la brillante carrera de este joven artista, aplaudido y admirado por el público barcelonés.

● **INSTITUT JOAN LLONGUERES.** — Nuevamente el Institut Joan Llongueres (calle Séneca, 22-24) organiza diversos cursos de ini-

ciación musical y pedagogía musical escolar. El primero consta de materias tales como solfeo, guitarra, flauta, rítmica, expresión corporal, mimo, dramatización, piano; el segundo está orientado hacia los profesores de música que se dedican a la enseñanza y hacia los profesores de educación preescolar, educación especial y educación general básica que deseen especializarse en el área de expresión dinámica. El Instituto organiza también varios cursos breves de perfeccionamiento del profesorado para quienes, habiendo ya cursado los estudios normales, quieran profundizar en alguna materia determinada.

● **ACTIVIDADES CORALES.** — El pasado día 1 de octubre se celebró en Borgonyà, la «III Trobada coral de les comarques de Vic i Girona», en la que participaron las siguientes entidades: Polifónica de Girona (Josep Viader), Orfeo Rosinc, de Roses (Moisés Garriga), Orfeo Vigatà (Joaquim Maideu), Orfeo Muntanyenc, de St. Quirze (Josep Cruells), Coral Rogent, de Manlleu (Andreu Roca), Coral Escreix, de Borgonyà (Pere Sellarès), Coral Canigó, de Vic (Enriqueta Anglada), Capella de Música de Sta. Maria, de Ripoll (Joaquim Maideu). La celebración de esta «trobadà» constituye una nueva prueba de la pujante vitalidad del movimiento coral de nuestra región, coordinado por el Secretariat dels Orfeons de Catalunya.

ASOCIACION DE CULTURA MUSICAL

Curso 1972-73

CONCIERTOS INAUGURALES PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Días 17 y 30 de octubre de 1972, a las 22,30 h.

Presentación de la célebre agrupación sinfónica checa

ORQUESTA FILARMONICA "LEOS JANACEK"

de Ostrava

Directores

OTAKAR TRHLIK

JOSEF DANIEL

Solistas

LEONIDAS LIPOVETSKY, piano

ANTONIO GOROSTIAGA, violín

Día 20 de noviembre de 1972, a las 22,30 h.

El famosísimo conjunto alemán

ORQUESTA DE CAMARA DE STUTTGART

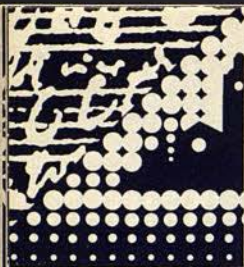
Director

KARL MUNCHINGER

EXCLUSIVAMENTE SOCIOS

Detalles e inscripciones:

Vía Layetana, 113, 1.º 2.º - Tel. 232 43 32 (de 3'30 a 7'30)

CONCURSOS Y FESTIVALES

● **GENOVA.** — Del 2 al 10 de octubre, la ciudad italiana de Génova celebrará el XIX Concurso Internacional «Premio Nicolo Paganini». El premio es un homenaje de su villa natal al gran violinista. El concurso ha admitido un gran número de aspirantes de países diferentes, que no han cumplido la edad de 32 años. En los ejercicios eliminatorios deberán interpretar obras de Viotti, Bach y Paganini; en la semifinal, obras de Mozart, Paganini y Ysaye; en la final, una obra de libre elección y el primer tiempo del «Concierto en re mayor» de Paganini. Los premios son muy importantes: el primero, indivisible, es de tres millones de liras italianas, el segundo, 1.250.000 liras, y otros cuatro dotados con cantidades inferiores. El jurado, presidido por el director artístico del concurso estará compuesto por varias personalidades musicales italianas y extranjeras; entre las últimas, figura el violinista español Xavier Turull, invitado especialmente para formar parte de dicho jurado.

● **GRANOLLERS.** — El Ayuntamiento de Granollers, a través de su Casa de Cultura, ha organizado el Primer Concurso de Interpretación de Música de Cámara «Josep M. Ruera». El Concurso estará dividido en dos apartados: A) Para los conjuntos sin participación vocal; B) Para las agrupaciones dedicadas a la música antigua, con o sin participación vocal. Los conjuntos que se presenten al grupo A deberán concurrir al Concurso con tres obras correspondientes a las

épocas barroca, clásica y romántica o contemporánea; aquellas agrupaciones que lo hagan al grupo B deberán presentarse al concurso con tres obras de su repertorio. El Concurso se desarrollará en dos sesiones en días diferentes, una para cada grupo, y serán de carácter público. Para ambos grupos hay asignado un primer premio de 50.000 pesetas. Las agrupaciones participantes deberán formalizar su inscripción antes del día 15 de octubre de 1972 en la Secretaría del Concurso: Casa de Cultura San Francisco, calle Espí y Grau, 3, adjuntando dos fotografías y nota biográfica del conjunto.

● **BENICASIM.** — Se ha celebrado por cuarta vez el Certamen Internacional de Guitarra «Francisco Tárrega», que en esta edición ha alcanzado una especial brillantez. Trece fueron los concursantes, de los cuales uno dejó de presentarse y tres fueron eliminados en la selección previa. Todos ellos vinieron obligados a interpretar el «Gran solo op. 14» de Sor y «Sueño» de Tárrega, obras a las que añadieron cuatro más de libre elección: una de la época antigua, otra clásica, otra contemporánea y una última de Tárrega. El jurado fue presidido por Leopoldo Querol e integrado por José Muñoz Molleda, Juan Pich Santasusana, Rafael Balaguer y Manuel Cubedo. El primer premio fue dividido exaequo entre Miguel Barberá y Rafael Cabedo; el segundo fue otorgado a Cotsiolis Constantino; el tercero a Demetrio Ballesteros; el premio especial al mejor intérprete de la obra de Tárrega, a José Silvaje.

NOVO MUSICA

UN
NOU I
MODERN
CONCEPTE
DE
CENTRE
MUSICAL

SCHIMMEL

PLEYEL

GAYEAU

Grard

Dietmann

Mestre Nicolau, 21
Tel. 228 52 94
Barcelona - 6

VIDA MUSICAL

● **PARIS.** — A los ochenta y siete años de edad falleció la cantante de ópera Yvonne Gall; había sido profesora del Conservatorio de París y era recordada especialmente por su interpretación de «Margarita» de la ópera «Fausto» de Gounod.

● **BUDAPEST.** — El compositor húngaro Sandor Szokolay —conocido sobre todo por sus óperas «Bodas de Sangre» y «Otelo»— ha estrenado una cantata de tema religioso. La cantata, titulada «Canto de Pentecostés», con base en textos bíblicos, ha sido estrenada bajo la dirección del autor en la iglesia evangélica de la plaza Deak. La crítica húngara ha dedicado brillantes elogios a esta última producción del célebre compositor.

● **BERLÍN.** — El pasado mes de agosto falleció el ilustre director de orquesta Hans von Benda, a la edad de ochenta y cuatro años. Nacido en Estrasburgo, de familia oriunda de Alt-Benatky (Checoslovaquia), población de la que fue nombrado ciudadano de honor, se formó en el Conservatorio Stern, de Berlín y fue uno de los primeros músicos alemanes que promovieron la cooperación de las orquestas en la radio. En 1926 fue nombrado director de la sección de música de la incipiente emisora berlinesa. Von Benda había realizado numerosas giras de conciertos al frente de la orquesta de cámara berlinesa por países de todo el mundo antes de la segunda guerra mundial y en el período de 1952 a 1969. Hans von Benda fue director de la Orquesta Filarmónica de Berlín de 1930 a 1939 y fundador de la Berliner Kammerorchester.

● **MUNICH.** — Con un estreno riguroso comenzó el festival encuadrado en el marco del programa cultural para los Juegos de la XX Olimpiada. En su ópera «Sim Tjong», el

sudcoreano Isang Yun, que desde hace más de quince años vive en Berlín Occidental, desplegó ante los espectadores en el Teatro Nacional de la capital bávara un mundo extraño, fascinante de ideas del Extremo Oriente y de conceptos éticos. El compositor, de 55 años de edad, consiguió, como ya en obras anteriores, la síntesis de la música tradicional de su patria y de la música moderna de Occidente en una característica muy personal.

● **CHICAGO.** — El pianista suizo, director y compositor, Rudolph Ganz falleció en esta ciudad a los 95 años de edad. Ganz, que hizo su presentación con la Orquesta Filarmónica de Berlín en 1899, efectuó múltiples giras de conciertos en Estados Unidos, Canadá y Europa.

● **MEJICO.** — El director español Rafael Frühbeck de Burgos y el brasileño Isaac Karabtschevsky, entre otros, dirigirán la Orquesta Sinfónica Nacional de Méjico en el Festival de Otoño que se ha iniciado recientemente y que finalizará el día 8 de diciembre. Entre los solistas que participarán destacan el violinista Ida Haendel, el violoncelista francés Paul Tortelier y los pianistas Jean-Bernard Pommier y John Ogdon.

● **BAYREUTH.** — Con su montaje de «Tannhäuser» de Wagner, el escenógrafo Gütz Friedrich, ha provocado un escándalo en el Festival de Bayreuth. Friedrich transformó la significación agónica entre el cuerpo y el espíritu en un combate entre el fascismo y el socialismo. En el segundo acto, la corte de hombres apareció en uniforme negro de las SS. La cohorte de peregrinos estaba reemplazada por una muchedumbre de obreros, con el puño alzado. El tumulto consiguiente provocó silbidos, protestas y devolución de numerosísimas localidades.

ASAHI PENTAX...la cámara de mayor venta en el mundo

Reason #46

La Pentax siempre está lista... aunque la luz no lo esté

Con el exclusivo sistema de medición de la luz a través del objetivo de Asahi Pentax obtendrá siempre la exposición correcta. Porque la aguja indicadora de medición dentro del visor queda centrada exactamente cuando se colocan correctamente la velocidad del obturador y el diafragma correspondiente. Por lo tanto Vd. puede fotografiar a la luz de la luna tan fácilmente como si realizara fotografías con la brillante luz del sol. Cuando Vd. escoge la popular Spotmatic puede ir disparando en cualquier momento, en cualquier lugar y con la luz que sea. O posiblemente esté buscando una cámara verdaderamente profesional como la del formato ideal 6x7. Obtenga pronto detalles acerca de ambas cámaras a su habitual proveedor.

Fotografía realizada por Takayuki Ogawa
Spotmatic con objetivo Super Takumar 1:1,4/50 mm. Obturador 1/60
de segundo y diafragma 5.6 con película infrarroja

**ASAHI
PENTAX**

representante

cineco

bori y fontestá, 11 - barcelona - t. 250 84 44

SONY...Y un romance a pilas y corriente

¡Clik!,
Mira: yo,... o sea,... quería decirte
que hace tiempo,... bueno, pueees, que...
El caso es que el primer día que te ví,... ¡Pues eso!
Yo tenía ganas de que lo sepas y... como no

me atrevía de palabra, pues te lo digo con este
CASSETTE-CORDER TC - 77K de SONY
que para decir cosas bonitas es único.

¡Ah!, la guitarra de fondo es la mía.
¡Clik!

La ilusión se llama

SONY

DISCOS

SCHUBERT: Cuartetos núms. 14 en re menor y 12 en do menor. Cuarteto Heutling. EMI J. 063-29.292.

Es muy reciente esta grabación que incluye una de las páginas más bellas de la música de cámara de Schubert. Los cuartetos de cuerda son obras juveniles, escritas como puro deleite dentro de su círculo familiar. En el presente disco se incluye su Opus núm. 14 en re menor, D. 810, escrito en 1824 y último de los seis cuartetos de cuerdas que escribió el compositor. Es una de las composiciones más populares de Schubert, tal vez a causa de las variaciones sobre la canción «La muerte y la doncella».

El disco incluye también el movimiento de cuarteto (núm. 12 en do menor, D. 703) conocido con el nombre de «Quartettsatz». Este fragmento de un cuarteto de cuerdas es suficiente para calibrar hasta qué punto Schubert, ya en sus primeros años de compositor, utilizó un lenguaje propio y característico. A propósito de esto escribe Gerhard Wienke, comentarista de esta grabación: «La música de Schubert se desarrolló dentro de los límites de un **material** dado, por ejemplo de formas convencionales y medios instrumentales tradicionales. Schubert no aspiraba deliberadamente a crear un nuevo lenguaje musical. Pero estaba completamente enterado del específico carácter tonal de los diferentes instrumentos y los trató de una manera individual.»

La interpretación es de gran belleza y pulcritud. El Cuarteto Heutling (que los aficionados barceloneses recordarán por unos conciertos en San Felipe Neri el pasado año) nos ofrece una versión convincente, musical y técnicamente irreproachable.

GRANADOS: Goyescas. Eulàlia Solé, piano. EDIGSA AZ 70/08.

Posiblemente nadie duda en clasificar a «Goyescas» como la obra más significativa e importante de Enrique Granados. Estrenada, en su primera serie, en 1911 en un concierto en el Palau interpretada por el mismo compositor, «Goyescas» refleja el punto clave de la música pianística española de primeros de siglo. La escuela española representada por Albéniz, Granados y Falla, posee en estas páginas una de sus creaciones más destacadas. Todo el lirismo capaz de ser volcado por el alma romántica de Granados está concentrado en esta suite, llena de evocación y nostalgia.

Hasta ahora poseíamos una grabación realmente magnífica gracias al arte de Alicia de Larrocha, intérprete magistral de Granados. Ahora, otra pianista barcelonesa nos ofrece una nueva versión, visiblemente contrastada, pero llena de grandes hallazgos. Porque, en definitiva, restituye a un clima propio una partitura que corre el riesgo de ser olvidada o subvalorada. Las corrientes interpretativas actuales parece ser que rehuyen hasta cierto punto determinada música pianística, por cuestiones meramente de «moda». El ritmo, el colorido y la gracia que dimanan de la obra son reconstruidas fielmente por Eulàlia Solé, en su reciente grabación. Todo el ambiente burlesco, descriptivo y de fina elegancia vuelve a estas páginas, no exentas de un acusado romanticismo muy de época. Con la técnica y la visión propia de nuestros días, la intérprete ha sabido dar nueva vida a esta magnífica suite, que no acusa ni mucho menos el paso de los años.

La actual grabación ha sido realizada bajo la dirección del compositor y musicólogo Josep Soler, basándose en el facsímil hecho en Barcelona el año de su estreno (1911) y en la edición de Unión Musical Española (1914). A.S.

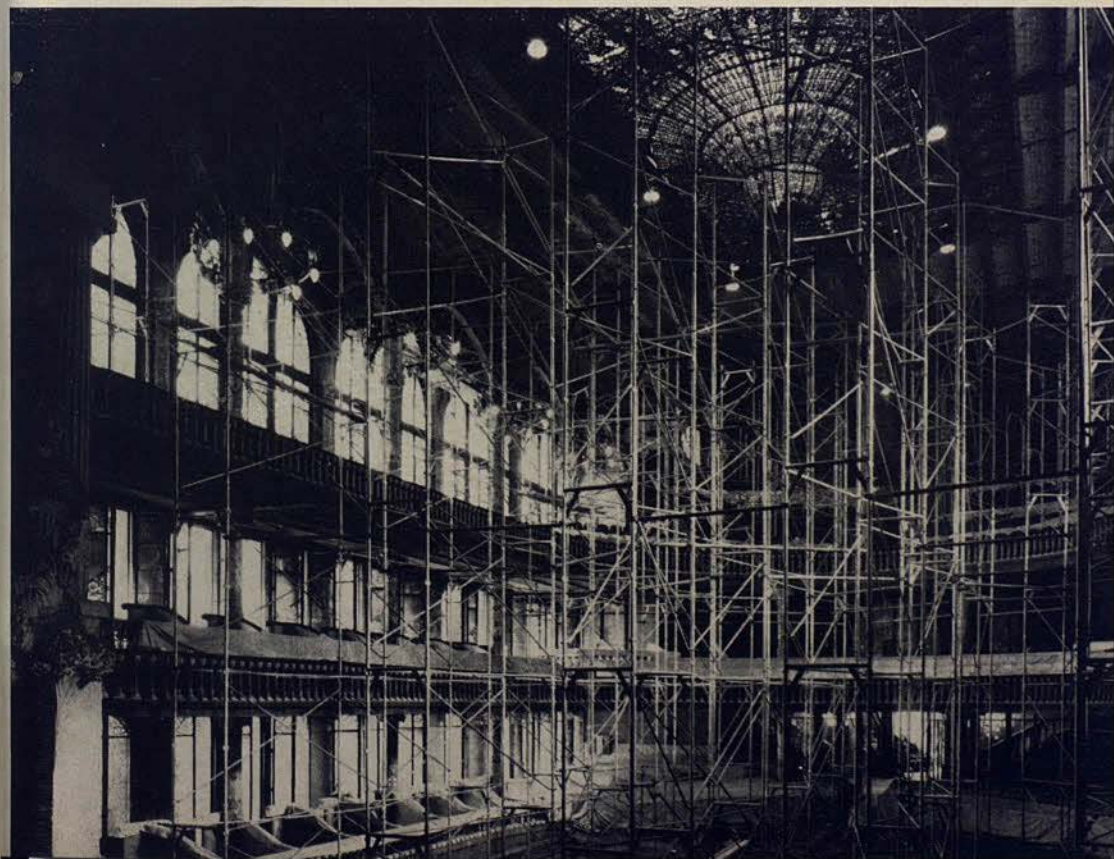
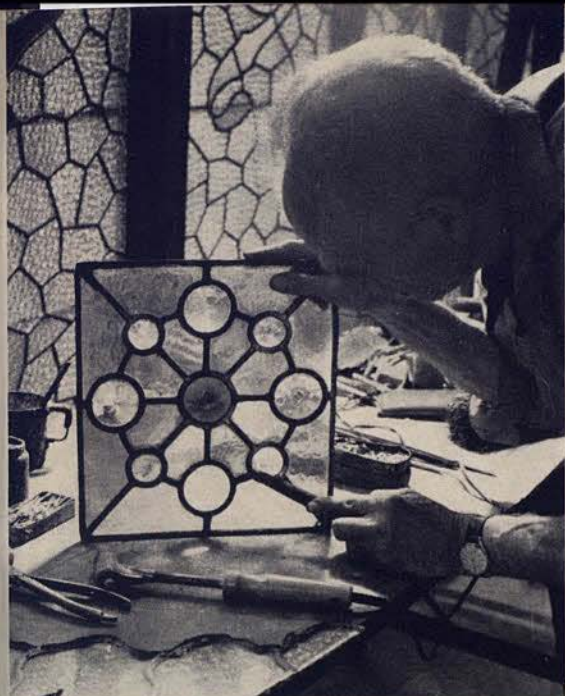
GUIA DE CONCIERTOS

FECHA	LOCAL	CONCIERTO
X FESTIVAL INTERNACIONAL DE MUSICA EN BARCELONA		
OCTUBRE		
3 martes 22.15 h.	Palau	Wolfgang Schneiderhan, violín. Isolde Ahlgrimm, clave. Integral de las Sonatas de Bach para violín y clave.
5 jueves 22.15 h.	Palau	Irmgard Seefried, soprano. Erik Werba, piano. Lieder de Brahms y Wolf.
7 sábado 22.15 h.	Palau	Orquesta Ciudad de Barcelona. Dir.: Antoni Ros-Marbà. Eulàlia Solé, piano. Evelyn Lear, soprano. Obras de Schönberg y Strauss.
9 lunes 22.15 h.	Palau	Evelyn Lear, soprano. Erik Werba, piano. Obras de Vivaldi, Mozart, Bizet, Rachmaninoff y Strauss.
11 miércoles 22.15 h.	Palau	Cuarteto Parrenin. María Carmen Bustamante, soprano. Obras de Soler, Schönberg y Mozart.
12 jueves 18.30 h.	Palau	Anton Dermota, tenor. Hilde Dermota, piano. Obras de Haydn, Schubert, Mozart y Schumann.
15 domingo 18.30 h.	Palau	Montserrat Alavedra, soprano. Esther Casas, soprano. Angel Soler, piano y clave. Pere Busquets, violoncelo. Obras de Purcell, Haydn, Schumann, Mandelssohn, Werba, Brahms y Dvorak.
16 lunes 22.15 h.	Palau	Gundula Janowitz, soprano. Irwing Gage, piano. Obras de Schubert y Strauss.
17 martes 22.30 h.	Palau	Orquesta Filarmónica «Leos Janacek», de Ostrava. Dir.: Otakar Trhlik, Leonidas Lipovetsky, piano. Obras de Dvorak, Tchaikowsky y Brahms. (Asociación de Cultura Musical.)
18 miércoles 22.15 h.	Palau	Jessye Norman, soprano. Irwin Gage, piano. Obras de Schubert, Mahler, Satie y Wagner.
21 sábado 22.15 h.	Palau	Orfeo Laudate. Coral del Centre Excursionista de Catalunya. Orquesta Sinfónica del Gran Teatro del Liceo. Cobla Ciutat de Barcelona. Dir.: Angel Colomer de Romero. Cecilia Fondevila, soprano. Bartomeu Bardagi, tenor. Raimon Torres, barítono. Helio-gabale, ópera catalana. (Orfeo Laudate.)
22 domingo 18.30 h.	Palau	Orquesta Ciudad de Barcelona. Cor Madrigal. Dir.: Andrzej Markowsky. Siegfried Behrend, guitarra. Siegfried Palm, violoncelo. Anna Ricci, mezzosoprano. María Carmen Bustamante, soprano. Francesc Chico, barítono. Obras de Xavier Benguerel.

TEMPORADA 1972-73. — 3 octubre 1972. — Núm. 1 — Edición de 5.000 ejemplares.

Editado por FORUM MUSICAL — Via Laietana, 49, 4.º — Tel. 231 90 01-02.

NOTAS IMPORTANTES: Los actos empezarán puntualmente a la hora indicada. No se permitirá la entrada del público en la sala de conciertos durante la ejecución de las obras. — No está permitido obtener registros o grabaciones magnetofónicas de las obras programadas, así como realizar fotografías o filmes en el recinto del Palau durante la celebración de los actos.

CABELLS SALUDABLES i ATRAIENTS

HAUGROQUINA **Floïd** HAIR TONIC

AUGMENTAREU EL VOSTRE ATRACTIU, FENT RESSALTAR L'ESPLENDOR DEL CABELL.

Haugroquina FLOÏD és la loció capil·lar que regenera i activa la creixença dels cabells, n'augmenta els naturals encisos, els suavitza i els dona tonalitats sedoses i un perfum senyorívol.

Demaneu Haugroquina Blava "Hair Tonic"; especial per a cabells blancs i grisos.

